

Ordination av kvinnor inte på agendan i år heller...

Redan 1881 beslutade generalkonferensförsamlingen att kvinnor kan ordineras till evangeliets tjänst, men frågan hänvisades till Generalkonferensens styrelse och rann ut i sanden.

[Beslutat, Att kvinnor som har de nödvändiga kvalifikationerna att fylla en sådan position, kan, helt riktigt, avskiljas genom ordination för arbete i kristlig tjänst.]

Beslut fattat vid generalkonferensens möten 1881, och hänvisat till Generalkonferensens styrelse där det glömdes bort. 130 år senare kan Adventistsamfundet fortfarande inte bestämma sig.

1975 fick de regioner som önskade tillåtelse att ordinaera kvinnliga diakoner och församlingsföreståndare. Mellan 1977 och 1984 företogs flera bibliska studier i frågan om kvinnliga pastorer kunde ordineras. Generalkonferensen 1985 beslutade att ytterligare studier behövde göras. Inga studier resulterade i någon stark biblisk invändning men inte heller någon stark uppmaning att ordinaera kvinnor. Frågan måste avgöras utifrån andra motiv.

Generalkonferensen 1990 beslutade att kvinnor ska uppmuntras delta i alla samfundets aktiviteter, även själavinnande och pastoralt arbete. Men inte ordineras, för att inte riskera att samfundets splittras. Frågan kom även upp vid nästa generalkonferens 1995. Då med en önskan om att varje region själva får avgöra om kvinnors ordination. Men det blev nej, dock öppnades senare under perioden möjligheten att "inviga" kvinnor som pastorer. På så sätt kan kvinnliga pastorer få nästan samma befogenheter och möjligheter som sina manliga kollegor i den egna unionen.

Frågan om ordination har kommit upp även inför årets generalkonferens i Atlanta, Georgia. Där kommer dock inte frågan att tas upp. Men röster för och emot har ändå skapat en del uppståndelse. Vi tittar här på vad som händer och lite om bakgrunden.

Inför generalkonferensens möten i sommar har bl.a. frågan om ordination av kvinnliga pastorer blivit aktuell igen. Tre regioner, bl.a. vår egen Transeuropeiska division, önskar att kvinnor ordineras till pastorer och får tillträde till alla beslutsfattande och ledande nivåer i samfundet. Generalkonferensens ordförande, norrmannen Jan Paulsen, har inför att dagordningen fastställts konsulterat ledarna för de tretton regioner som adventistvärlden är uppdelad i och

fått ett övervägande nej. Åtta regioner menar att frågan skulle få negativa konsekvenser för deras medlemmar om den tas upp. Två divisioner har inte velat svara.

Men Jan Paulsen kommenterar samtalen med de divisioner som ställer sig negativa på följande sätt:

Adventistsamfundets internationella ledare Jan Paulsen.
Foto: Rajmund Dabrowski

– Ska vi vara helt rättvisa, så säger många av dessa: ”Det sker också förändringar i samfundet i vår del av världen. Vi är inte där vi var för 10 år sedan.” Det handlar om en utbildningsprocess, en mognadsprocess. Kanske en ny generation behövs.

Kan kvinnor ändå leda samfundet?

Sedan generalkonferensen år 2000 har varje region som önskat haft möjlighet att ”inviga” kvinnliga pastorer och på så sätt inom regionen ge kvinnor nästan samma ställning och befogenheter som ordinerade manliga pastorer. Dock har det varit tveksamt om invigda kvinnor kan leda en konferens eller union, eftersom invigda pastorer inte accepteras av alla unioner och konferenser i världen.

Men den frågan kommer nu att avgöras under generalkonferensen i sommar. I samfundets handbok står det nämligen om missionsföreståndaren att den ”bör vara en ordinerad pastor” (”*should* be an ordained minister”; kursivering tillagd). Frågan är hur detta ska tolkas. Nuvarande skrivning öppnar för att även en kvinna som är invigd till pastorsämbetet kan vara missionsföreståndare. Adventistsamfundet har hittills legat lågt och tolkat det som att missionsföreståndaren ”ska vara en ordinerad pastor” (”*shall* be an ordained minister”). Nu vill man få detta prövat och avgjort under generalkonferensen i Atlanta eftersom frågan varit aktuell, bl.a. i Sverige.

Ordinationsfrågan riskerar splittra samfundet

Frågan om ordination av kvinnliga pastorer är en känslig fråga för Adventistsamfundet i dess strävan att hålla ihop en världsvid troendegemenskap och organisation. Konflikten väcker starka känslor, därför att de olika sidorna

tycks representera två skilda syner när det gäller församling/kyrka, Andens gåvor, ämbetet och bibeltolkning. Eftersom frågan måste lösas i Adventistsamfundets internationella stadgar kommer frågan ständigt upp inför generalkonferensens möten.

För Jan Paulsen är samfundets globala enhet av överordnad betydelse, enheten är till skillnad från frågan om ordination en central doktrin. Samtidigt ser han inga bibliska hinder för kvinnor att ordinerats till pastorer. Detta förklarade han under en frågestund med alla adventiststudentledare samlade till konferens i Kalifornien i början av april.

– Frågan om enhet påverkas inte bara av vad man gör, utan kan påverkas negativt av vad man inte gör, sa Paulsen enligt referatet. Att vara okänslig för samfundets behov när det inte finns ett entydigt bibliskt mandat... Det jag vill säga är att jag försöker föra saken framåt och jag vet inte vartåt det bär eller hur fort det går. Jag upplever att det sker förändringar.

Kvinnor har avgörande betydelse i Guds tjänst

Samtidigt har kvinnor en stor betydelse för samfundets arbete och existens i många delar av världen. I Kina har kvinnliga pastorer och församlingsledare haft stor betydelse för adventistförsamlingarnas tillväxt och andliga styrka. Eftersom adventisterna i Kina står under statlig kontroll har kvinnor där ordinerats till pastorer. Deras ordinationer har accepterats av Adventistsamfundet trots samfundets stadgar.

Hau Xajie, pastor i Beiguans Adventkyrka i Shenyang. 3 000 medlemmar leder hon i den församlingen, men hon ansvarar för ytterligare 117 församlingar med totalt 7 000 medlemmar i hela sitt distrikt.

Den kvinnliga evangelisten Kalthoum Qewar från Jordanien har sedan många år grundat flera fria kristna församlingar i Mellanöstern. Hon uppmärksammades när Adventistsamfundet i Mellanöstern startade tv-kanalen Al Waad TV, Hope Channel på arabiska. Hennes 54 halvtimmesprogram "Fredens moder" var de första som spelades in och sändes under 2009, trots att hon själv inte är adventist.

Kalthoum Qewar, en framgångsrik kvinnlig församlingsgrundare och evangelist från Jordanien, spelar in de första programmen som sändes över den arabisktalande Hope Channel, Al Waad TV.

I en intervju säger hon att kvinnor i Mellanöstern kan ha bättre möjligheter än män att sprida evangelium. Till skillnad från män kommer kvinnor i muslimska kulturer in i alla rum i ett hem och kan vittna om vad ett liv tillsammans med Jesus kan betyda för familjen.

Detta är bara två moderna exempel på hur kvinnor även i mansdominerande samhällen kan verka för evangelium på avgörande sätt. I Adventistsamfundets historia finns många framträdande exempel, inte minst med tanke på att samfundet grundades av bl.a. en kvinna, Ellen White. Det finns nog ingen av pionjärerna som haft och fortfarande har så stort inflytande på adventsrörelsen som Ellen White. Ändå står Adventistsamfundet bland de sista utbredda kristna samfundet att inte ge kvinnor fullt erkännande i sin kallelse och Andens gåvor.

Predikan mot kvinnliga pastorer

Men kvinnor tjänar inte bara Gud i den omgivande kulturens motvindar. I delar av världen där kvinnligt ledarskap är mer accepterat i samhället, tycks kvinnliga pastorer istället möta motstånd från kända kollegor inom samfundet.

I mars höll den inflytelserika tv-evangelisten och adventistpastorn **Doug Batchelor** en timslång predikan med titeln "Kvinnliga pastorer, ett bibliskt perspektiv". Där anspelar han på Adventistsamfundets 28 grundläggande

lärosatser genom att framlägga 28 grundläggande argument mot kvinnor i rollen som pastorer och församlingsledare. Hans presentation har väckt stor uppståndelse.

Doug Batchelor ägnar en timmas predikan åt att ge 28 bibliska skäl till varför inte kvinnor kan ordinerats till pastorer.

Det var knappast överraskande för honom själv med tanke på att han inledde sin predikan med att säga att ämnet för dagen var "ett känsligt ämne", men att han önskade "frambringa mer ljus än hetta".

Flera företrädare för Adventistsamfundet har reagerat starkt på predikan och även skriftligt gett röst åt hur viktiga de kvinnliga pastorerna är för samfundets arbete. Bl.a. reagerade Adventistsamfundets sydöstra konferens i Kalifornien (SECC) på Doug Batchelors predikan. I ett sju sidor långt dokument kommenterar man innehållet i Batchelors predikan. Samtidigt som man menar att frågan om kvinnliga pastorer är öppen för diskussion, måste diskussionen föras inom ramar av kristen välvilja och ett ansvarsfullt bruk av Bibeln.

En del av Adventistsamfundets främsta teologer har bemött Doug Batchelors argument i skrift.

Richard Davidson, professor i Gamla testamentet vid teologiska seminariet vid Andrews universitet, skriver om de bibliska utgångspunkterna för att man och kvinna i Guds ursprungliga plan och i

evangeliets tjänst är jämlikar ([läs artikeln här på svenska](#)).

Denis Fortin, dekanus och professor i teologi vid samma institution skriver om hur Adventistsamfundets pionjärer tolkade och förstod texter i Nya testamentet som tycks tala mot att kvinnor ens talar i församlingen. Han förvänas

över hur lätt det är att glömma vårt arv och vår historia ([läs artikeln här på svenska](#)).

SÅ LÅNGT OM NYHETSLÄGET I FRÅGAN JUST NU. HÄR FÖLJER NÅGRA AV REDAKTÖRENS REFLEKTIONER.

Det är förvånande att den här frågan har tagit så lång tid att lösa. Fortfarande tycks vi stå och stampa kring samma argument och motargument som tidigare.

Vad har diskuterats? Under många år har frågor om kvinnans underordning studerats och debatterats. Vad var Guds plan för kvinnan i skapelsen? Vad förändrades genom syndafallet? På vilket sätt återupprättas Guds ursprungsplan genom evangelium? Och hur var det i den första kristna kyrkan, var Foibe verkligen en diakon i samma bemärkelse som en man? Aposteln Junia, var det en kvinna eller en man? Bevis och motbevis kastas fram och tillbaka. Oavsett om kvinnan är underordnad mannen eller inte sedan skapelsen (eller sedan syndafallet), så har Gud i alla tider kallat, bemyndigat och sänt ut både kvinnor och män i sin tjänst. Varför fokuserar vi då på de förutsättningar som inte tycks bekomma Gud? Borde vi inte istället lägga vår energi på att söka efter och ge vårt stöd till de individer som Gud kallar, ger Andens kraft och vill använda i sitt verk?

Trots att detta med ordination inte finns ens som ett begrepp i Bibeln och inte heller är någon ordning som Gud själv tycks ha instiftat, så har ordination en bakgrund i Bibeln.

ORDINATION I GAMLA TESTAMENTET tar sin början då Moses svärfar Jetro uppmanar honom att utse ledare ”dugande och gudfruktiga män, pålitliga och redbara” (2 Mos. 18:21) som kan hjälpa honom att vara domare och rådgivare över folket. Det är en praktisk lösning som Jetro, som inte ens var israelit, föreslår sin svärson som är tyngd av ett övermäktigt uppdrag som han inte själv ser att han borde delegera ut.

Dessa hövdingar delas upp i olika avdelningar, dels en grupp på 70 som vi senare känner igen som stora rådet eller sanhedrin (4 Mos. 11:16). Dessa domare eller hövdingar får del av samma andliga förmåga som Mose har (4 Mos. 11:17). När löfteslandet intas utses underavdelningar som sköter rättsskipningen i varje stad (5 Mos. 16:18). Debora, liksom de andra domarna i Domarboken, tillhör uppenbarligen den här

kategorin av andefyllda domare. Debora är inte domare därför att folket lider brist på män, hon framställs inte heller som ett lyckligt undantag eller en nödlösning. Hon är en gift kvinna som fått den andliga gåvan att profetera och hennes uppdrag är att lösa folkets rättstvister (Dom. 4:4, 5). Hon har fullt förtroende. Inte ens krigaren Barak går ut i strid utan henne.

Under de tusentals år av historia som Bibeln målar upp måste tusentals individer ha haft rollen som domare i de många städerna och i stora rådet. Men det är ett ytterst litet antal som nämns vid namn och en av dem som nämns är kvinna. Det är svårt att tro att Debora är ensam kvinna bland dessa tusentals anonyma som genom århundradena skipat rätt i stadsportarna.

I Gamla testamentet utser människor ledare bland gudfruktiga och andefyllda människor och Gud ger dem sedan ännu större mått av sin Ande.

ORDINATION I NYA TESTAMENTET tar vi för givet att Jesus lägger sina händer på lärjungarna och under högtidliga former ordinerade dem till apostlar. Men är det så? Evangelierna beskriver att Jesus kallar på några fiskare: ”Kom och följ mig. Jag skall göra er till människofiskare” (Matt. 4:19; Mark. 1:17). Till Matteus sa han: ”Följ mig!” (Matt. 9:9). Efter en tid ger Jesus dem kraft att bota sjuka, driva ut onda andar och förkunna att Guds rike är nära, kallar dem apostlar (”utsända”) och sänder dem ut (Matt. 10; Mark. 3:13-19; Luk. 6:12-16). Johannes nämner inget om detta, men efter uppståndelsen möter Jesus Tomas och de andra lärjungarna och säger: ”Som Fadern har sänt mig sänder jag er.’ Sedan andades han på dem och sade: ”Ta emot helig ande” (Joh. 20:21, 22). Det som kvalificerar dessa apostlar är att Jesus kallar dem, ger dem andlig kraft och förmåga och sänder ut dem. De är ”ordinerade”, om vi nu ska använda det begreppet. Begreppet som däremot används i evangelierna är ποιέω, som betyder ”göra till” eller ”utse till”.

Hur fungerar detta sedan Jesus lämnar jorden? Vem utser och vem ger kraft åt dem som ska följa i lärjungarnas och apostlarnas spår framöver?

Det finns endast två tillfällen i Apostlagärningar som påminner om den ordinationsordning som

vi har som adventister idag. Rent praktiskt går ordination till på följande sätt hos oss: En människa väljer att utbilda sig i teologi på grund av ett starkt intresse eller en upplevd kallelse, arbetar på prov under ett par år under någon erfaren pastor, får sedan ett eget ansvar för en församling eller två. Efter några år i tjänst, där församling och ledare kan vittna om att Gud välsignar personens arbete och ledarskap, ordinerar man och får förtroendet att verka som pastor fullt ut. Är det fråga om församlingsledare (föreståndare) eller församlingstjänare (diakoner), är vägen inte lika formell. Men en förutsättning är ändå att församlingen har förtroende för personen, uppskattar de gåvor och välsignelser som Anden ger församlingen genom honom eller henne. En ordinationsordning som påminner om detta finns i Apg. 6 och 13.

I Apg. 6 är apostlarna trötta och frustrerade över att de inte hinner sprida Guds ord. De uppmanar församlingen att välja ut sju medhjälpare som redan är ”fyllda av tro och helig ande” och vishet, bland dem Stefanos. Apostlarna ”bad en bön och lade sina händer på dem” (v. 5, 6). Församlingen utser, och apostlarna ber en bön, kanske om den heliga Anden. I alla sammanhang där Nya testamentet påpekar att händer läggs på eller rör vid någon handlar det om att personen som blir berörd får den heliga Andens kraft, gåvor eller blir botad.

I Antiochia fanns några som församlingen redan uppfattade som profeter och lärare (som i Ef. 4:11–13 beskrivs som gåvor Anden ger i form av personer och inte bara som egenskaper), bland dem Barnabas och Saul (som blev Paulus). Under en gudstjänst uppmanade den heliga Anden församlingen: ”Avdela Barnabas och Saul för den uppgift som jag har kallat dem till” (Apg. 13:2). Efter noggrant övervägande under fasta och bön ”lade de sina händer på dem och skickade i väg dem” (v. 3). Ordet som används här är *αφορίζω*, vilket betyder ”avskilja”, ”utse” eller ”avdela”. Här är det återigen församlingen som utser eller avskiljer personer som redan visat sig ha Andens gåvor, och församlingen lägger sina händer på dem och sänder dem ut på sitt uppdrag.

Resultatet i båda fallen blev att Guds ord vann spridning och antalet lärjungar steg kraftigt.

Fyllda av Andens kraft och förmågor är kriteriet

Gemensamt för alla fall av ”ordinationer” i Nya testamentet är för det första, att personerna redan sedan tidigare har visat sig ha Andens kraft och förmågor. För det andra, det ligger i församlingens händer att utse någon, antingen på grund av att ett behov uppstår eller att den heliga Anden uppmanar församlingen till det. Om vi ser ”ordination” som ett verktyg, så ligger det inte i Guds händer, utan i församlingens. När församlingen sedan lägger sina händer på dessa utvalda och ber, så välsignar Gud och kanske ger han ännu mer av sin Ande och kraft.

Det är min övertygelse att något väsentligt saknas i debatten om kvinnliga pastorer och om de ska ordinerar eller inte. Vi blandar ihop vår roll som församling med Guds roll. Genom ordinationen riskerar vi inte att ge en människa någon förmåga som hon inte förtjänar – Gud har redan kallat henne, gett henne kraft och förmåga att tjäna och leda. Vår roll som församling är att erkänna, se och tacka Gud för de gåvor han ger församlingen i form av människor, män och kvinnor.

”Hos var och en framträder Anden så att den blir till nytta”, säger Paulus i 1 Kor. 12:7, och fortsätter: ”Allt detta åstadkommer en och samma Ande genom att fördela sina gåvor på var och en så som den själv vill” (v. 11). Vi kan inte säga att Gud eller församlingen inte behöver alla, kvinnor som män, som Anden utrustar. Ingenstans där Andens gåvor och kraft beskrivs, varken i Gamla eller Nya testamentet, förekommer att kvinnor ställs åt sidan och männen har företräde. ”Ni utgör Kristi kropp och är var för sig delar av den. I sin församling har Gud gjort några till apostlar, andra till profeter, andra till lärare...” (v. 27, 28).

Om den heliga Anden ger sina gåvor och uppdrag till vem den vill – om de så må vara en kvinna eller man, helt enligt löftet (Joel 2:28, 29) – varför ska vi då inte erkänna det? Varför har vi snävare kriterier för vem som ordinerar till tjänst och ledarskap i församlingen än vad Gud själv tycks ha? Begår vi som troendegemenskap en synd om vi sätter upp hinder för människor att tjäna i den kraft och gåva som Anden ger? Går vi miste om välsignelser?

Anden river skiljemurar

Det problem vi har idag liknar på flera sätt det första problemet som församlingen kämpade med och löste i Apg. 15. Judarna hade byggt upp skiljemurar mellan sig själva och hedningarna. Den första kristna församlingens Bibel, Gamla testamentet, och traditionen talade starkt och närmast entydigt för att alla män i Guds folk ska omskäras för all framtid. Det viktigaste kännetecknet för skillnaden mellan jude och hedning. Det finns inga argument i Bibeln som tydligt och enkelt fastslår att detta förbundstecken ska upphöra att gälla. Detta orsakade stora konflikter när allt fler oomskurna kom till tro och blev kristna. De judekristna såg ner på de oomskurna kristna, de hednakristna kände sig åsidosatta. Ändå beslutar det första kyrkomötet i Jerusalem att ingen som har kommit till tro på Jesus ska behöva omskäras sig. Vågat! Men var fick de det ifrån? Vad får apostlarna att fatta ett beslut som strider mot alla föreställningar, traditioner och bibliska förväntningar?

Petrus vittnade om att hedningarna får den heliga Anden och blir omvända trots att de inte är omskurna (Apg. 15:7-12). Allt enligt Guds löften om att även andra än Israels barn skulle söka Herren och finna honom. Anden vittnade mot dem som ville upprätthålla en missförstådd gräns mellan judar och hedningar. När ska Andens gåvor få större betydelse än skiljemuren mellan män och kvinnor i Guds hus?

Ordinationen en uppmuntran

Det finns tillfällen då händer läggs på troende utan att det är fråga om någon formell ordination. Vid flera tillfällen i Apostlagärningarna sker något märkligt när apostlarna och församlingens ledare lägger sina händer i bön på vissa individer. Men det är inget mystiskt, inget oväntat eller få förunnat – de får den heliga Anden, vilken utlovas till alla som kommer till tro på Jesus Kristus. Det är inte fråga om en avskiljning i den meningen vi avser med ordination idag. De personer som man här lägger sina händer på och ber för ska inte sändas ut på något särskilt uppdrag. De saknar helt

enkelt bara den heliga Anden (Apg. 8:16, 17; 9:17; 19:6). Alla kristna är genom Anden kallade, bemyndigade och utsända för att representera Jesus Kristus för sin omvärld. De som ordinerar, ordinerar för att församlingen behöver individer som är ledare, är ansvariga för viktiga tjänster och att förkunnelsen är ren och sann.

Paulus uppmuntrar sin unga vän Timotheos ett par gånger att ta vara på den nådegåva han fick, då han genom handpåläggning tog emot den heliga Anden (1 Tim. 4:14; 2 Tim. 1:6). Man får känslan av att Timotheos blivit missmodig och glömt bort Andens nådegåva som han fått. Han har kanske kämpat på i egen kraft, ung och full av ideal som han är.

När jag den 18 juni 2004 ordinerades till pastor under samfundets konferens i Borås upplevde jag glädje och tacksamhet, en tacksamhet att få tjäna Gud i församlingen. För mig var inte ordinationen något övernaturligt. Kallelserna, Guds Ande och hans nådegåvor var något jag upplevt långt tidigare. Men ordinationen gav mig bekräftelse, en känsla av stöd och erkännande från mina trossyskon. Jag önskar mina systrar i Herrens tjänst samma erkännande. I ett relativt jämställt land och i en församling som uppskattar att ta vara på sina unga flickor och kvinnor, finns det ändå omständigheter som kan inge tvivel och missmod. Då kan det vara bra att församlingen markerar sitt stöd och sin uppmuntran.

Paulus uppmaning till Timotheos är en uppmaning till alla, inte bara den som är ung, kanske även den som är kvinna: "Låt ingen se ner på dig för att du är ung, utan var en förebild för de troende i allt du säger och gör, i kärlek, tro och renhet. Läs högt ur skrifterna, förmana och undervisa, tills jag kommer" (1 Tim. 4:12, 13).

Vilka hinder ställer jag själv upp för Andens kraft och gåvor i mitt liv? Låter jag mig nedslås av andras tvivel på vad Anden kan uträtta genom mig? Är ordination eller människors erkännande en förutsättning för att jag ska låta mig användas av Gud?

Rainer Refsbäck är redaktör för Adventistsamfundets tidning *Missionären* och *Bibelstudium*, det bibelstudiematerial som används i Adventistsamfundets församlingar.